

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa H. K.

przeciwko A. W.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 maja 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek pozwanego o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. oddala wniosek adwokat A. K. o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze

publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 kwietnia 2018 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na potrzebę wykładni art. 898 § 1 k.c. w związku z rozbieżną – w jej ocenie – interpretacją tego przepisu w orzecznictwie sądów powszechnych. Sądy te mają jednym razem przyjmować, że ograniczenie praw darczyńcy wynikających z przedmiotu ustanowionej na jego rzecz służebności osobistej może być przesłanką wyczerpującą stan rażącej niewdzięczności obdarowanego wobec darczyńcy, a innym razem uznają, że jest to przesłanka irrelevantna, co prowadzi do nierównego traktowania w prawie przez sądy (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że, jeżeli skarżący powołuje się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, powinien wykazać, że wskazany przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Skarżąca we wniesionej skardze kasacyjnej wskazała na wystąpienie tej przyczyny uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz w uzasadnieniu wniosku nie przeprowadziła pogłębionego wywodu prawnego dla wykazania wystąpienia tej przyczyny. Nie przedstawiła argumentów prawnych, które wskazywałyby na to, że wykładnia art. 898 § 1 k.c. budzi poważne wątpliwości

w odniesieniu do kwestii, na którą wskazała. Nie przedstawiła również rozbieżnego orzecznictwa sądów w zakresie tej kwestii. Ograniczyła się do powołania sygnatury jednego orzeczenia – wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 kwietnia 2017 r., I ACa 1209/16 – oraz wskazania jedynie na występowanie „dysonansu interpretacyjnego” pomiędzy wykładniami przyjętymi przez sądy powszechne. Dla celów spełnienia omawianej przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powinna nie tylko wskazać przepis, którego wykładnia jej zdaniem wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, ale także wskazać konkretne orzeczenia sądowe, w których dokonano rozbieżnej wykładni tego przepisu, a ponadto powinna wyjaśnić w sposób pełny i wyczerpujący, na czym polegają zaistniałe wątpliwości wraz ze wskazaniem pożądanej interpretacji.

Brak szerszego rozwinięcia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uniemożliwia weryfikację, w jakim zakresie wiąże się on, w intencji skarżącej, z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreatywnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.). Zaprezentowane twierdzenia skarżącej, nieoparte odpowiednią argumentacją, nie wystarczają do wykazania, że w sprawie spełniona jest przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy oddalił, ponieważ pozwany wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej, nie dostrzegając, że zachodzą podstawy do odmowy przyjęcia jej do rozpoznania (por. *mutatis mutandis* orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 1934 r. CII 1677/34, Zb. Urz. 1935, poz. 204, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r. III CKN 563/01, nie publ., z dnia 29 marca 2011 r. IV CSK 593/10, nie publ. i z dnia 8 sierpnia 2012 r. II CSK 112/12, nie publ.).

Wniosek adwokat A. K. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy oddalił, gdyż – wbrew twierdzeniu adwokat A. K. – działa ona w postępowaniu kasacyjnym nie jako pełnomocnik z urzędu, lecz jako pełnomocnik z wyboru (karta 377 akt sprawy – pełnomocnictwo procesowe złożone na skutek wezwania przez Sąd Apelacyjny do uzupełnienia jego braku).

aj